

Ali KARAÖBA

Uşak Milletvekili

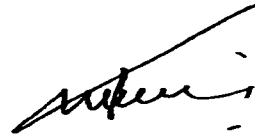
Sağlık, Aile, Çalışma Ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **T.C. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet Yılmaz** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim.

30/06/2025

Saygılarımla,

Op. Dr. Ali KARAÖBA

Uşak Milletvekili

Bir dönem üniversitelerde rektörler seçimle göreve gelirken, 2016'dan sonra Cumhurbaşkanı'nın doğrudan atama yetkisiyle bu uygulama tamamen ortadan kalkmıştır. Seçimlerin kaldırıldığı bir diğer tarihte 80 darbesinin ardından 1981 yılı olmuştur. Bu durum, akademik özerklik ve üniversite içi demokrasi açısından ağır bir yara açmakta; rektörlük atamalarının siyasi sadakat temelli "paraşüt atamalar" şeklinde nitelendirilen atamaların önünü açmaktadır.

Dünyada pek çok saygın üniversite rektörlerini akademik camianın oylarıyla seçmekte; bu sistem, rektörlerin üniversiteyi daha iyi tanımalarına ve kurum kültürünü gözeterek çalışma yapmalarına olanak tanımaktadır. Tek kişinin keyfî atamalarla rektör belirlemesi; liyakatsiz, görev alacağı üniversiteyi ve şehri tanımayan, siyasi bağlılık esaslı yöneticilerin sayısını artırmakta ve üniversite içindeki çalışma huzurunun bozulmasına, protestolara neden olmaktadır

Bu bağlamda,

- 1- 2016–2025 dönemi arasında Cumhurbaşkanlığı kararıyla atanan rektör sayısı kaçtır? Bu rektörlerin, atandıkları üniversitenin içinden (akademik kadrodan) gelme oranı nedir?
- 2- Rektör atama kriterleri nedir? Özgeçmiş, liyakat, bilimsel yayın sayısı, idari deneyim ve üniversite içi tercihler nasıl puanlanmaktadır?

- 3- Atama yoluyla göreve gelen rektörlerin atandıkları dönemde üniversite içindeki aday sayıları kaçtır? Üniversite içlerinden kaç başvuru yapılmıştır?
- 4- Seçimle işbaşına gelen rektörlerle karşılaştırıldığında bu atamalar, üniversite sorunlarını çözme, çalışma barışını sağlama, üniversiteye aidiyet motivasyonunu güçlendirme, akademik özgürlüğü koruma ve uluslararası başarı gibi alanlarda nasıl bir etki göstermiştir? Etki ve değerlendirme raporları mevcut mudur?
- 5- Avrupa Üniversiteler Birliği (EUA) gibi uluslararası kuruluşlar, rektör atama usullerinin yeniden değerlendirilmesini tavsiye etmiştir. Bu doğrultuda bir çalışma yürütülmekte midir?
- 6- Üniversitelerde demokratik katılımı artırmak için Cumhurbaşkanı'nın atama yetkisine alternatif; ön seçimli model, akademik kurul önerisi, profesör çoğunluğunun ya da üniversite senatosunun rolü gibi demokratik mekanizmalarla ilgili çalışmalar yapılmakta mıdır?